

Hoogsad tantsud lumes

Küünlapäeval, 2. veebruaril, toimus Lindil Audru valla esimene talvine tantsupidu Lindi külaseltsi eestvedamisel.

Lumes lustis 107 tantsijat Audrust, Jõõprest, Lavassaarest, Lindilt ning Tõstamaalt.

Meie, Viies Ratas, saime peokutse Lindi Lappajatel, kellega oleme ühiselt tantsujalga keerutanud meie kodusel RäimeWestil. Oli ilus pehme talveilm ning sadas kerget lund. Tantsupidu algas rongkäiguga Lindi koolimaja eest kooli staadionile sinka-vonka "Kägarat" tantsides.

Peale tervituskõnet ja lõkke süütamist asuti tantsima tuntumaid rahva- ja seltskonnatantse ("Kaera-Jaan", "Oige ja vasemba", padespaanjne). Pidulumiselspordiväljakul päädis ühises ringis tantsitud "Perekonnavaltsiga".

Ja kes veel tantsimisega sooja ei saanud, siis neid ootas koolitrepil pakutud tuline boršisupp hapukoorega. Kui supp sai söödud, jätkus pidu simmaniga suure saalis. Laudade taga istudes ja kringlit süües sai kuulata vaadata tantsurühmade esinemisi. Iga rühm tutvustas end teistele oma tegemistes ning esitas tantsu või paar.

Lõpetuseks võis igaüks, kel soovi oli, jalga keerutada tantsumuusika saatel.

Kuna samal päeval toimus Viljandis juba aastaid kestnud talvine tantsupidu ja seda viimast korda, siis - ühe ilusa lõpp võib olla teise ilusa alguseks.

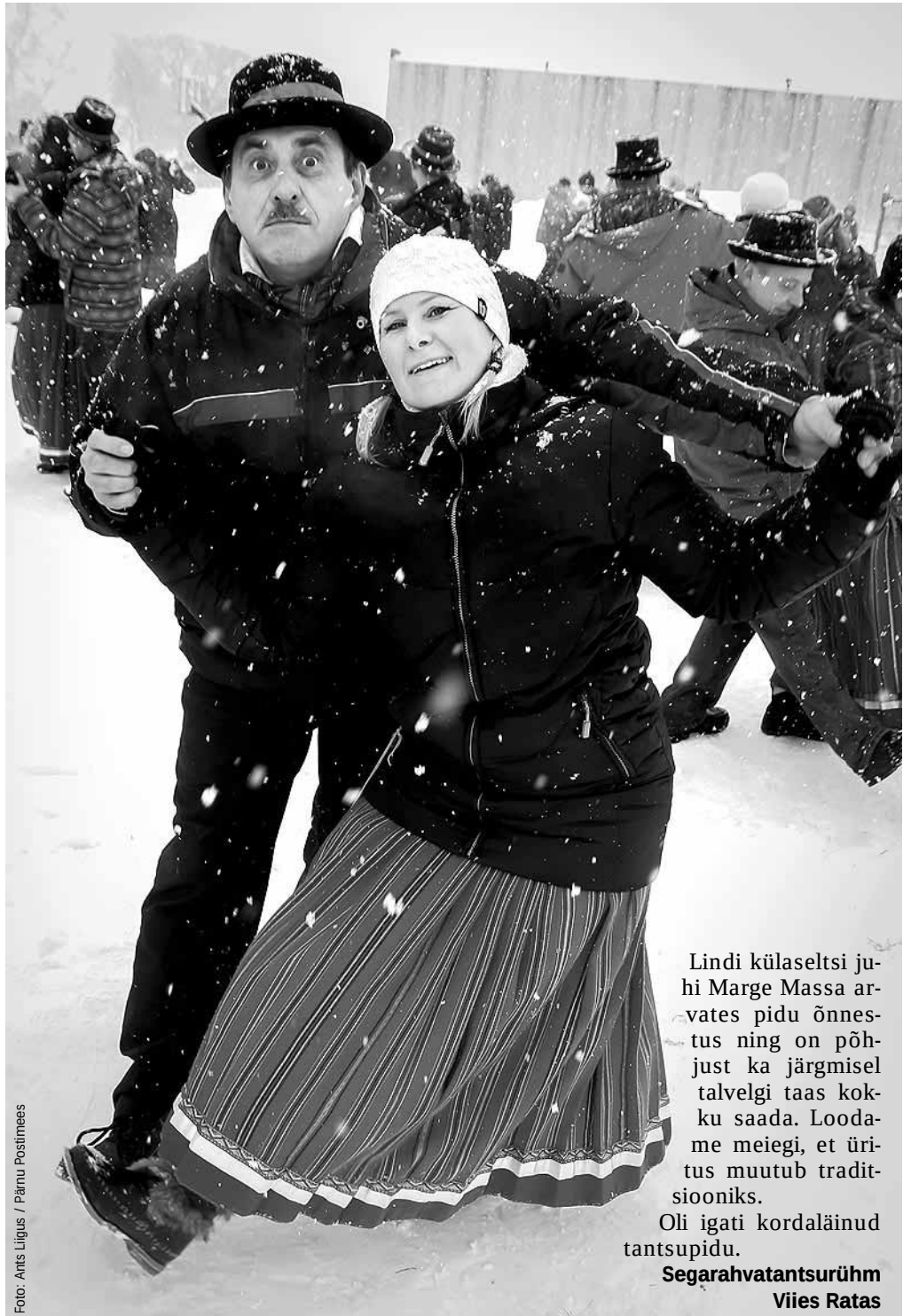

Foto: Ants Liigus / Pärnu Postimees

Lindi külaseltsi juhi Marge Massa arvates pidu õnnestus ning on põhjust ka järgmisel talvelgi taas kokku saada. Loodame meiega, et üritus muutub traditsiooniks.

Oli igati kordaläinud tantsupidu.

**Segarahvatantsurühm
Viies Ratas**

JUHTKIRI

▣ Armas isamaa! Täna sind, et olen sündinud just siia, nende tähtede alla, mille kutse augustiöödel on läbi kosmose nii kirglik, et augustilummus paneb aina ootama järgmist aastaringi.

Veel täna, et oled andnud mulle need külmad kuupaistes ööd, mil vaikust suudab murda vaid karge lumekrudin. Neil hetkil avanuvad meeled puhastuseks ja selgemaks saab asjade järjekord elurajal.

Ikka jälle täna ma kodumaa merd, et pilk saab haarata priiskavat tormi, teinekord laisalt loksuvat lainet ja õhtupurpurit merele laotumas. Sajandeid veerevad kivid lainevahu toridid peas ja puudutavad paljaid lapsevarbaid. Täna selle lapsepõlve eest, mida palistasid metsmaasika välud, õhtune kaste ja katkikraabitud sääsekuplade rivi jalasäärtel. Sooja lehma-piima lõhna, pannkoogi ning suusatõrva lõhna ja kõigi vallutatud küngaste eest tahan olla tänulik. Täna selle kevadise sooja ja sõmera mulla eest, mis iga seemneraasu viljaks sigitab, jagab rikkalikku saaki sellele, kes mulda hoiab ja harib. Armas isamaa, anna andeks neile, kelle käitumine ei vääri su liivaterakestki ja kes kauplevad aadetega enampakkumisel.

Tahan soovida sellele maale rahu ja õnne, jaksu kanda tarkust ja rumalust, jõukust ja vaesust, armas isamaa.

Ülle Tamm

Juubeldasime isamaaga k

Vabariigi aastapäevale pühendatud pidu oli enneolematult võimas. Näha ja kuulata segakoori ja puhkpilliorkestrit korraga ühe väikese valla peoõhtul oli väga liigutav.

Vunki süstisid lauludki. Võis vabalt kaasa laulda kergema muusika vallast pärit koorilaule. Energia voogas saali ja mõnusat naerukurdu võis näha paljude kuulajate näos. Peeti kõnesid ja jagati vapimärke, peomeeolu oli küllaga. Kahju vaid, et tantsima ei raatsitud tulla. Kas peeti puhkpille liiga tõsiseks tantsusaateks või sai laiskus võitu, igatahes häbenegu need laiskurid. Selline muusikaline elamus võrdus lotovõiduga.

Oli meeliülendav sünnipäev!

Tõstamaa Tuuled

Tõstamaa vapimärgi kavalier Ellen Aava

Ellen Aava sündis 10. oktoobril 1945. aastal Jäärumetsa mõisatalus. Isa ostis selle 21. hektari suuruse talu omal ajal mõisast. Peeti 3-4 lehma ja 1-2 hobust, lisaks veel suurt hulka teisi koduloomi ja -linde. Varasest lapsepõlvest saati võttis Ellen osa talutöödest. Isa oli tubli käsitöö mees, kes sai hakkama nii voki kui ka vankri meisterdamisega olles tütrele suureks eeskujuks. Väga lähedane oli Ellen vanaemaga (Liisa Lõmps). Noorpõlves oli vanaema mõisas teenimas ja omandas seal mitmesuguse käsitöö tegemise tarkuse ning õmblemise oskuse. Kogu selle tarkuse pärandas ta Ellenile.

1953. aastal alustas Ellen

kooliteed Kastna algkoolis. Et neli kilomeetrit pikka kooliteed oli raske käia siis pakus tihti sooja teed ja katuselust kooliteenija Veera Ring. Edasi jätkus koolitee Tõstamaa keskkoolis, kus naine lõpetas 1957. aastal seitsme klassi.

Metsavahast isa kõrval käis Ellen istutamas ja hooldamas metsa ja 1962. aastal asuski ametlikult tööle Pärnu Metsamajandi Tõstamaa metskonda lihttööliseks. 1963. aastal abiellus naine Anton Aavaga ja kolme aasta pärast sündis neile poeg Kalle. 1967. aastal asus Ellen elama vanemate poolt ostetud majja Tõstamaale. Sama aasta sügisel, olles läbinud eelnevalt kokakursused, asus ta tööle Tõstamaa kooli sööklasse. Koolivaheaegadel töötas kookana Valgerannas ja vanemuüjana Tõstamaal.

Aastal 1982 läks Ellen töö-

le bensiinijaama ning 1989. alustas tööd Pärnu Tervishoiu osakonna Tõstamaa haigla majandusjuhatajana hiljem lihttöölisena hooldekodus. Aastal 2004 jäi Ellen pensionile.

Et juba varem hooldas Ellen kohakaaslasena kalmistuid, siis asuski ta 2009. aastal täiskohaga tööle Kastna ja Tõstamaa kalmistuvahina. Kalmistud on piinlikult puhtad ja kõnelevad igapäevasesest hoolsast tööst. See on innustanud ka kalmude omanikke omaste haudadele rohkem tähelepanu pöörama.

Ellen on kahekordne vanaema ja ühe lapse vana-vanaema.

Kogu Elleni elu on möödunud Tõstamaal ja oma paljudel tööaladel on ta olnud ikka Tõstamaa elanike teenistuses – seega igati väärtiline valla kõrgeima autasu saamiseks.

TOIMETUS

Toimetaja Ülle Tamm tel 505 5340 Küljendaja Pille Paalam,
Internet: www.tostamaa.ee
Saatke meile oma jutte ja fotosid aadressil leht@tostamaa.ee

Levi: Tõstamaa PMÜ kauplus, Teeristi pood, Seliste Jaani pood, Pootsi pood, Tõstamaa bensiinijaam.
Trükikoda Hansaprint
Tiraaž: 450 tk

TOOS

Tõstamaa vapimärgi
kavalier Õie Jaansoo

Õie Jaansoo sündis 7. augustil 1938. aastal Mõisakülas. Vanemad elasid algselt Taageperas ja käisid seelses lossi tööl, aga soov oma talu saada oli suur ning nõnda kogutigi raha ja osteti talukoht Läti piiri lähedale. 1945. aastal asus Õie õppima Mõisaküla kooli ning lõpetas keskkooli 1956. Aasta pärast läks noor naine Tartu Ülikooli vene keelt tudeerima.

Tõstamaale õpetajaks saabus Õie aastal 1963. Vahepeal tuli tuhin peale ning neli aastat töötas ja elas Õie Tallinnas. 1970 otsustati koos abikaasa Viktoriga Tõstamaale naasta ja sellest peale kuulub Õie hing siia. Ta töötas kuni pensionini Tõstamaa keskkoolis vene keele õpetajana.

Õie on uhke oma kolme poja üle, kellest kõigist on vahvad mehed kasvanud. Marek on teinud ema kolmekordseks vanaemaks ja ka Tomekilt on peagi üllatusi oodata. Õie ise ütleb, et

nüüd ta lihtsalt naudib elu ja teeb seda, mis meeldib. Kõige enam meeldib talle näitlemine ja näiteringis aseldamine.

Ehk oleks ka Õiest peale keskkooli näitlejanna saanud, aga tol korral tuli julgusest puudu. Lugemine ja ristsõnad kuuluvad päeva juurde. Vokirattas osalemine hoiab keha virge. Ikka tahaks veel reisida ja maailma näha. "Tunnen jätkuvalt elu vastu huvi, sest mu hing on noor" on Õie enda kohta ütelnud.

Õie on andnud paljudele lastele eluteele kaasa vajalikud tarkused ja nakatab lauludadel tõstamaalasi siira ja sooja huumoriga tänaseni.

Üllatusena oli Jaak Elling rahvamaajja üles pannud kinomehe ja fotograafi, Peeter Toominga fotonäituse, käige kindlasti vaatamas.

Särtsakas "Tuljak" tantsiti maha puhkpillide ja koorilaulu saatel.

Lõpuks sai ka Ellingute pere oma laeva ja premeerimise kirjad kätte.

Õnnelik Õnnela tänab mõnusa kontserdi eest.

VALLAVOLIKOGU TEATED
Tõstamaa Vallavolikogu istungil 8.02.2013:

❑ Kuulati vallavanema infot lähiajal toimunust.

Elektrienergia ostmiseks korraldati riigihange. Parima pakkumisenä valis vallavalitsuse poolt moodustatud komisjon välja Elektrum Eesti OÜ pakkumuse, kui kõige madalama hinnaga pakkumuse.

Toetus on eraldatud rahvamaja ventilatsiooniprojekti teostamiseks. Läbirääkimised on toimunud apteegi osas Apotheka keti esindajatega. Esitatud on projekt suveetenduse korraldamiseks.

❑ Valiti valla vapimärgi saajateks Õie Jaansoo ja Ellen Aava.

❑ Kuulati Tõstamaa kooli direktori Toomas Mitti ettekannet olukorrast koolis ja avalikkuses palju kära tekitanud koolikiusamise juhtumist.

❑ Kuulati vallavanema Toomas Rõhu selgitusi valla 2013. aasta eelarve kohta.

❑ Otsustati taotleda valla munitsipaalomandisse Pootsi külas asuva Aiamaa (endine kooliaed) ja endise Pootsi kooli, nüüd Külakeskuse maaüksus.

❑ Kuulati Tarmo Petersoni selgitusi seoses detailplaneeringu algatamisega Kastna külas asuvate Suurenina, Mere, Roostiku ja Peetri kinnistutel, kuhu soovitakse rajada suvemajad.

Keskkonnaameti Pärnu-Viljandi regiooni looduskasutuse spetsialisti Kadri Hänni sõnul oli Keskkonnaameti esialgne seisukoht eitav. Planeering oleks vastuolus kaitseala nõuetega (kaitseväärtuste säilitamine) ja valla üldplaneeringuga, alla 2 ha suurused krundid. Ei saa lasta asjast huvitatud isikul planeeringut koostada, mis on kallid ja siis edaspidi seda mitte kinnitada. Jõuti ühisele seisukohale, jätkata läbirääkimisi volikogu planeeringukomisjonis.

❑ Otsustati algatada Tõstamaa vallas Männikuste külas asuva Kõõssa-Kadri maaüksuse detailplaneering, mille eesmärgiks on olemasoleva puhkeküla arendamine.

Detailplaneeringuga on planeeritud hoonestusalade määramine, reoveesüsteemide lahendamine, peamaja mahu määramine ja mänguväljaku asukoha määramine. Osa planeeritavatest ehitistest paiknevad ehituskeeluvööndis.

Detailplaneeringuga on kavas muuta ehituskeeluvööndi osas Tõstamaa üldplaneeringut ja ehitustingimuste osas kehtivat Kõõssa-Kadri detailplaneeringut.

❑ Kuulati arendus-ja keskkonnanõuniku Alo Tomsoni selgitusi Kaevetööde eeskirja eelnõu kohta. Eelnõu teine lugemine toimub järgmisel istungil.

❑ Võeti vastu määrus „Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“, mis reguleerib suhteid veevarustuse ja heitvee ärajuhtimise teenust osutava ettevõtja ning ühisveevärgiga ja -kanalisatsiooniga liitunud veekaotajate vahel, Tõstamaa valla territooriumil.

Määrus avaldatakse Riigi Teataja elektroonilises andmebaasis ja valla kodulehel www.tostamaa.ee.

Eve Sahtel,
vallasekretär

Hõissa vastlad

Vastlahõnguline käsitööring kogunes seekord kõrtsi, sest selle püha ajal võivad naised ainult natukene nokitseda, rohkem tuleb ikka punast napsu mekkida.

Hõissa, Tõhelas olid vastlad!

Juba aastaid on Tõhela rahvas kogunenud vastlapäevalkelgumäele, et seal üheskoos liugu lasta ja vastlasuppi maits- ta.

Selle päeva saabudes oli tore vaadata, kuidas inimesed rahvamaja poole saabusid, kes kelgu, auto, ATV või mõne muu toreda sõiduvahendiga.

Ja oligi aeg vastlasõiduga alustada.

Ühe hetkega võitis kõigi tähelepanu Marek Päästeli omapärane sõidulaud, mis osutus surfilauaks. Algu- se tegid lahti isad ja onud, kes katsetasid kelgu liupik- kust ja ohutust. Kuna sur- filauale mahtus lapsi küm- me korraga oli lõbu laialt. Ikka mäest alla ja jooksu- jalu tagasi üles. Kelgu tu-

li mäest üles vedada ikka mitme mehega ja seda to- redam oli, kui keegi sellel veel peal istus.

Peagi oli mäetsast näha saani! Tohuri-Andrese ta- lu peremees Andres koos hobuse Jukuga tuli kõigile huvilistele vastlasõitu te- gema. Põhud ja saanitekk, kõik nagu aastakümneid tagasi. Ja et Jukut veidigi meelitada oli paljudel kaa- sa võetud kuivanud leiba, porgandit, suhkrutükk ja seda sai Jukule oma käega mõnusalt pakkuda.

Pärast pikka trallimist ootas vastlalisi rahvama- jas soe supp, tee ja vastla- kook, mille olid valmista- nud meie enda küla tublid perenaised Birgit ja Inga.

Tänud kõigile!

MTÜ Tõhela Külaselts

Tõstamaa spordiklubi madistas kelgumägedel pimedani, pärast söödi ühiselt suppi ja kuklit.

Ja armastuse ma võtaks, truuduse ja armastuse ka ja kõidaks sellega ühte, kallid kodumaa

J.Liiv

Tõstamaa eakad said jälle kokku. Seekord 21.veebuaril, vabariigi 95. sünnipäeva eelõhtul.

Kokkusaamise aeg andis mõtlemise ja arutlusainet igi- kestvate teemade üle - meie riik ja rahvas, valitsuse te- gemised ja inimesed, kodu- koht ja kodumaa.

Mis tunne on öieti isamaa- armastus? Kas piisab sel- lest, kui seaduskuulekalt heiskame meie riigi tähtpäe- vadel rahvuslipu, teeme ula- tuslikke tagasivaateid ajaluku ja meenutame auväärse- te eestlaste panuseid vaba- riigi ülesehitamisel. Loomuli- kult on kõike seda vaja, kuid tähtis on ka tuleviku ühis- konna loomine.

Sisendada meie noorte- le isamaalisi väärtusi ja ar- mastust oma kodumaa vas- tu. Isamaa armastus algab kodust, kodunurmedest ja - metsast. Laps ei unusta ku- nagi esmatutvust linnupesaga, koduaia lähedal pesaku- hilas sagivaid sipelgaid või uudishimulike rebasekutsi- kate lustakat mängu uru lä- hedal.

Kui vanemad ja õpetajad suunavad lapsi aruka vestlu- sega arusaamisele, mida to- hib ja mis on looduses keela- tud, siis laps õpibki nii oma koduümbruse tundma. Siin ongi esimene lüli kodumaa- armastuse kujunemise pi- kas ahelas. Mida armastad, seda hoiad.

Nii jõuamegi loodushoiu probleemide juurde laie- malt.

Meie valla noor arendus- ja keskkonnanõunik Alo Tom- son andis meile sisutiheda ja väga hea ülevaate kaasaeg- sest jäätmemajandusest.

Ta alustas jäätmemajandu- se globaalsetest trendidest ja jõudis välja Tõstamaale, selgitades, mida peab tege- ma tavakodanik teda ümb-

ritseva elukeskkonna para- damisel ja hoidmisel.

Alo esitas meile jahmata- vaid arve jäätmete kogus- test, mida toodab üks ini- mene aastas: Eestis 311kg, Küprosel 760 kg jne. Mida rikkam riik, seda rohkem ta jäätmeid endast maha jä- tab!

Õnneks nimetas Alo se- da ressursiks ja näitas pilt- likult, kuidas saab jäätmeid ümbertöötamise tulemusena rakendada taaskasutusse.

Tulevikus võivad jäätmed muutuda suurtele jäätme- käitluse ettevõtetele vajali- kuks kaubaartiklaks. Kuid sa- mas rõhutas Alo, et mida vä- hem jäätmeid järele jääb, se- da tervislikum elukeskkond meid ümbritseb.

Riik ja rahvas - kas meie sot- siaalmajanduslik olukord ta- gab elanike igapäevase toi- metuleku?

Loomulikult ei ole rahvas rahul. Tahan aga välistada laialtlevinud võrdluse Põh- jamaade heaoluriikidega. Ni- metatud riigid on oma eluo- lu saanud üles ehitada pikka aega, meie oleme alles algu- ses, kuid küll me jõuame.

Sotsiaaltoetuste süste- mist üldse sh Tõstamaa val- las, rääkis valla sotsiaalnõu- nik Enda Väli.

Meie vald peab meeles 1. klassi minejaid 100 euroga, sünnitoetust makstakse 200 eurot. Enda organiseerib ja reguleerib ka riiklike toetus- te jõudmist abivajajateni.

Toetused on küll väikesed, kuid oleme tänulikud selle vähesegi eest ja meilgi on põhjust oma riigist lugu pi- dada. Inimesed, kes on Ees- tist lahkunud, pole kindlas- ti oma kodumaad südamest kustutanud.

Niikaua, kui nad võõrsil ol- les unistavad seapraest ja mustast rukkileivast, pole veel miski kadunud.

Ka meil oli pidulik päev, nõnda lõpetasime oma koos- viibimise rõõmsas meeleo- lus kohvi ja kringliga, taus- taks isamaalised laulud.

Efeline Liiv

Lumevalgust mõõtnas ja uurimas

Seda, kas lumi on ikka nii lumivalge, kui meile tundub, õppisime järjekordsel Varbla looduskeskuse tasuta õppepäeval koos Tiitu ja Virgiga. Toas vaatasime, kuidas väikesed lumehelbed moodustavad üksteise külge haakudes lumeräitsakaid.

Õues jaotati lapsed viieks grupiks ning mõõdeti lumekihi paksust lasteaias ees ja taga. Tõpsi sisse said võetud ka esimesed lumeproovid.

Värskest sadanud lumel nägime kassi jälgi ja väikest lumekuhilat. Mõistatasime, mida kiisu kuhjakese alla küll peitnud on?

Üle tee luidetelt mõõdetud lumekihi paksus oli vaevalt 5 cm, metsas aga kohati juba 20 cm.

Otsisime lumelt loomade jälgi ja mõistatasime, kelle need kuuluvad. Lund sadas kogu aeg juurde, kuid leidsime päris värskeid kitsede ja oravajälgi.

Kraavi ääres ja põllul oli lumi kõige sügavam. Mõõtmistulemuseks saime sealt koguni 40 cm.

Õpetaja Aidi ja Tiitu hakkasid lumes elavaid putukaid otsima. Pingsa töö tulemusena leiti lumekirp ja lumekärbes, kes samuti õrnalt tõi sees lasteade toimetati. Nüüd teavad lapsed, et õues lund suhu pistes võib sinna sattuda ka mõni „nämma“ putukas. Viimased lumeproovid põllult, metsast ja maantee äärest kaasa ja ruttu tuppa lund sulatama.

Putukate vaatamiseks arvutiekraanilt kasutasime mikroskoobi suurendust.

Lumekirp meenutas tavalist kirpu, lumekärbes aga oli rohkem ämbliku sarnane, ainult jalgu kaheksa asemel kuus.

Endalgi oli päris huvi-

tav, sest minu teadmised lumes elavate putukate kohta olid siiani kurnasest kasinad. Kurnasime sulanud vee läbi riide ja vaatasime, kus on lumi kõige mustem. Loomulikult osutus selleks maanteeäärne, kuid päris puhtaks ei jäänud ükski lapike.

Lastele selgitati ka seda, et kui talvel matkal olles pole vett käepärast, siis tee keetmiseks võib küll lund sulatada. Aga kas lumesõõmist nüüd vähemaks ka jääb? Loodame...

Kahjuks otsustas RMK Varbla looduskeskuse sulgeda, kuid loodame, et meie koostöö jätkub edaspidi juba Matsalu looduskeskusega ning Tiitu ja Virge ei kao kusagile.

Juba märtsikuu lõpus on plaanis programm „Igallinul oma laul, aga pesa?“. Tore oleks, kui mõned isad saaksid siis appi tulla kuldnoke ja tihase pesakaste valmistama ja abistaksid lauamaterjali osas.

Lasteaias lauluvõistlusest on ainult mõned nädalad jäänud, lapsed, saage ruttu terveks!

5. aprillil toimub Tõstamaa rahvamajas meie algatusel esimene Edela-Pärnumaa lasteadeade teatripäev „Teatripisik 2013“, millest võtavad osa ka Varbla, Koonga ja Lõpe lasteaiad. Kõik näitetrupid esitavad lühikese näidendi, üheskoos mängime, joonistame ja maiustame.

Tore on oodata külla lähipiirkonna väikesi lasteade, leida uusi sõpru ning õpetajatel üksteiselt mõtu võtta ja kogemusi jagada. Seniks aga elame kevadeootuses.

Aita Lind,
lasteaias direktor

Talendijaht sai peetud

Juba neljandat aastat otsib rahvamaja koostöös kooli ja nüüd ka noortekeskusega sõbrapäeval noori talente.

Usume, et seda on vaja laiskuse ja mugavuse eemale peletamiseks noorte elus ning võimaluste andmiseks oma ande leidmiseks. Kes ei tahaks olla andekas ja saada selle eest auhinda?

Tõstamaal on see võimalus olemas põneva talendishow näol, kus ei ole oluline vanus ega haridus – tuleb vaid olla julge ja näidata oma oskust.

Tänavused osavõtjad üllatasid eranditult muusikaga seotud annete demonstreerimisega. Sellest võib järeldada, et muusikaga tegelemine annab meie noortele emotsionaalselt väga palju head. Kuigi me teame, et meie seas elab väga häid kunstnikke, tantsijaid, jõumehi jt.

14. veebruaril astusid lavale talendid: Tõhela Trio - Kadri Vulkan (klaver), Anny Kerem (plokkflööti), Katre Sutt (kitarr); Kavaru Solist - Annika Pal-

berg (laul, kitarr); Õdede Duo - Katre-Maris Veskimägi (flööti) ja Ave-Ingrid Veskimägi (kannel); Seliste lõõtsapoiss - Rein Pihelgas; Ermistu trummar - Kuldar Juurik; Noorte meeste bänd Yleeile syndinud - Oskar Tamm (laul), Tanel Tuulmees (ki-

aplodeeris publik lõõtsapoissReinule.

Võitja väljavalimise rasket tööd oli nõus tegema žürii: Grete Tomson, Õie Jaansoo, Karel Kase, Barbara Eino Nõmme.

Hoolega kaaludes leiti, et võidu väärilised on Andrus Kiisler ja Ingmar Juurik sünkroonis kahe trummi komplektiga, publikut kaasa haarava show eest, väärides ka 50 eurose peaaubinna.

Tunnustavaid kiidusõnu said kõik talendid, lisaks taskusse 1-eurose, kommi ja šokolaadimedali. Täname toetuse eest Tõstamaa vallavalitsust, raha auhinna fondi jaoks annetamise eest N-klubi ja lahkeid eraisikuid.

Talendishow õnnestumisele aitasid kaasa Ly-Andra ja Heidi, kes teadustasid humoorikalt laval toimuvat. Sõbrapäeva juurde kuulus ka väike pidulaud ja mängude mängimine, millest sai igaüks osa võtta.

Suured tänud korraldajatele Karoliine Kasele, Moonika Adlerile, Karin Miidule, Argo Astlale, Urmas Reinfeldtile ja Toomas Mitile. Auhind auhinnaks, aga teadmine, et „olen oskaja“, annab elule suurema väärtuse!

Edu kõikidele julgetele tegijatele!

Õnnela

tarr), Averi Kolju (kitarr), Oliver Juurik (bass), Kuldar Juurik (trummid); Mr. K ja Mr. X trummishow - Andrus Kiisler ja Ingmar Juurik; Valla bänd - Helevi Jurjev (laul), Kadri Kase (laul), Heiko Piirme (kitarr), Raimond Paalberg (bass), Andrus Kiisler (trummid).

Kõik talendid andsid väga põneva kontserdi, mis pani publiku kohati eriti valjuhäälselt rõkkama. Kõige võimsamalt

Tõstamaa käsitöö

Tähelepanu käsitööhuvilised!

■ Märtsist algavad käsitöökeskuses kolmapäeviti 18 – 20.30 mõisakäsitöö koolitused.

Eesmärk on laiendada meie käsitöövalikut suvisel mõisamüügil.

Käsitletavad teemad on heegeldamine, kudumine, tikkimine, õmblamine ja keraamika.

Kavas on valmistada salli, sokke, kindaid, kotte, valgusteid, ehteid jms. Alustame kudumisest. Kõik, kellel on aega ja kellele meeldib kudumine, on oodatud oma panust andma.

Teata oma tulekust Anule telefonil 5 668 2283 või kirjuta anu@folkart.ee.

Meeldetuletuseks: käsitöökeskuses on ringitasku 2,50 eurot kord või 7 eurot kuus, aga tore, da toote müügi hind aitab seda korvata ning hea seltskond on pealekauba.

Anu Randmaa

Teade

■ Alates veebruarist on muutunud Päästeameti Lääne päästetekeskuse inseneritehnilise büroo vastuvõtu aeg Pärnus, Pikk 20A.

Büroo juhataja Alari Tõnissoo vastuvõtuaeg on esmaspäeviti kell 10-12 ja 13-16.

Kontakt 444 7812; 5 304 6823; alari.tonissou@rescue.ee.

Juhtivinspektor Erko Oidersalu vastuvõtu aeg esmaspäeviti kell 10-12 ja 13-16.

Kontakt: 444 7812; 5 346 6920; erko.oidersalu@rescue.ee

Päästeameti Lääne päästetekeskus

Pea ees Indiasse tudeerima

Olen jälle Indias. Ja jälle ütlen, et see maa on „Incredible!“.

Seekord pole ma siin küll otseselt turistina puhkamas, vaid hoopis Andra Pra-deshi osariigi pealinnas Hyderabadis õppimas ning ei saa mainimata jätta, et kui juba siinkandis turismi õppida, siis teen ma siin kõike mida turistid muidu ka teevad: kolan kursusekaaslas-tega mööda kohalikke vaatamisväärsuseid ja turgusid, püüan avastada iga uut ja huvitavat nurgatagust, mekin kohalikku kuulsat „chicken-biryani“ (kana-rii-siroog) ja püüan leida uusi kogemusi kohalike teenuste tarbimisega ehk tuktukiga liiklemine, hennamaalینگud, kuulus ayurveda mas-saaž ja palju muud.

Olen Hyderabadis olnud artikli kirjutamise hetkeks peaaegu viis nädalat, mis on möödunud nii kiiresti ja tegusalt, et me pole oma toanaabriga isegi televiisorit suutnud mängima panna. Ükskord see siiski juhtus kui üks kursusekaaslane tahtis veenduda, et see meil ikka töötab.

Tulin Hyderabad'i õppima turismikorraldust ning seda finantseerib India Valitsus. Nimelt pakuvad erinevad riigid üle maailma erinevaid stipendiume, sh ka India. Pakutavad kursused on IT valdkonnast turismi ja ettevõtluseni ning peamiselt pakutakse kursuseid juba töötavatele spetsialistidele ja valitsusametnikele.

Mina leidsin sellise võimalusi puhtjuhuslikult läbi uudiskirja, mis minu meilboxi tuli. Kandideerimiseks tuli täita hulk pabereid, teha keeletest ning saada kinnitus arstilt, et olen ikka terve. Lisaks pidin allkirjaga tõestama, et pole lapseootel, sest mine-sa-tea mis hädad külge võivad hakata.

Septembris saatsin paberid ära ning detsembris sain kinnituse, et olen stipendiumi saanud.

Kusjuures pakutav stipendium sisaldas nii edasi-tagasi lennupileteid, viisat, elamiskulusid instituudi kampsuses ja igakuist toetust, mis on väga sobilik näiteks kohalike turismiobjektide külastamiseks. Krooniks tipus oli veel 5000 ruupia eest raamatuid, mille valimine toimus kahepäevase raamatute väljamüügil. Nüüd tuleb see kuhi ainult postiga koju saata, sest kohvris vedamiseks on nad liialt rasked.

Elamistingimused on meie instituudis lihtsad ja mugavad. Puhtusega on natuke kahtlasemad lood, sest tegu on Indiaga, kus väga palju asju on suhtelised. See tõttu peseme oma põrandat ise ja ka aknad küürisime ise üle, ent viriseda pole millegi üle – tingimused on head. Lisaks antakse igal nädalal uus voodipesu koos saunalinadega ning pakutakse ka pesupesemisteenust.

Tunnistan ausalt, et olen muutunud mugavaks ja la-sengi oma teksad-tuunikad

teenusepakkujatel ära pesta, sest ühe pluusi/püksipaari või muu rõivatüki pesemise ja triikimise hind on 8 ruupiat ehk ca 11 eurosen-ti.

Rääkides nüüd täpsemalt õppimisest, siis korraga pakutakse meie instituudis väljamaalastele kolme kursust: turismikorraldus, väikeettevõtlus ja naised ettevõtluses.

Kokku on nendel kursustel osalemas umbes 100 inimest 45 erinevast riigist. Lähinaabritest on esindatud Leedu ja Venemaa, natuke kaugemalt Usbekistan, Tadžikistan, Aserbaidžaan ning juba rohkem kaugemalt Iraak, Afganistan, Omaan, Filipiinid, Boliivia, Tšiili, Mongoolia, Myanmar, Bangladesh, Mauritius, Jordaania, Jeemen ning peaaegu, et enamus Aafrika riike alustades Keeniast ja lõpetades Malawiga. Ainsad blondid kogu kursusel oleme mina ja mu toanaaber Anna Venemaalt Lõuna-Uuralitest, täpsemalt meteoriidilinnast Theljabinskist.

Kõik õppurid on nõ arengumaade esindajad, milleks ma Eestit ja Leedu ega ka Venemaad ei pea, aga kui

stipendiumit Indias õppimiseks on vaja saada, siis ma arvan, et Eesti-Leedu-Venemaa sobivad arengumaa-deks küll.

Elame kogu kirju multikultuurse seltskonnaga instituudi kampsuses kahekohalistes tubades, kust me oma toanaabriga pea igal õhtul hiirt välja lööme (kampsuse territooriumil elavad lisaks ka koerad, mangusti moodi tegelased, paabulinnud ja muudki elukad, kelle liiki tutvastada pole suutnud).

Mõni aeg tagasi tõdesime, et millegipärast on enamus meessoost tudengiteid paigutatud teisele ja kolmandale korrusele, kus toad on saanud korraliku remondi ja näevad üldse paremad välja. Samal ajal elavad naissoost tudengid esimesel korrusel, kus ruumid on suhteliselt väsinud väljanägemisega. Võimalik, et see muidugi oligi eesmärk, et naised suudavad oma naiselikulumeelega toad nagu-nii kenamaks muuta, samas kui meestel on sellest sageli ehk üsna ükskõik.

Esimese paari nädala jooksul oli üpris huvitav vaadata kuidas kultuurilised erinevused ja asukoht maa-

kaardil inimeste suhtlemist ja grupeerimist mõjutasid: mina seltsisin kohe leedukate, venelaste ja teiste postsotsialistlike riikide esindajatega, samas kui asiaadid ja musta mandri esindajad omaette punktides hommikust sõid. Peale viit nädalat on aga asjalood muutunud ja grupid märksa multikultuursemad.

Tore on aga see, et kui minul ja Annal oli alguses raskusi Etioopia noormehe inglise keelest aru saada, siis ühel päeval tunnistas etiooplane ausalt, et esimese paari nädala jooksul ei saanud ta meie aktendist mitte midagi aru ning et me räägime kummaliselt.

Naljade tegemisega on ka nii nagu on – eurooplased saavad üksteise anekdootidest aru, samas kui boliivlane või botswanale seda arusaamatu pilguga kõrvalt kuulab.

Lisaks pidin allkirjaga tõestama, et pole lapseootel, sest mine-sa-tea mis hädad külge võivad hakata.

Kooli juurde tagasi minnes siis tunnid toimuvad meil esmaspäevast reedeni algusega 9.30-17.00. Selleks, et tagada tundidest korralik osavõtt, on kooli juhtkond rakendanud lihtsa, ent äärmiselt tõhusa meetodi. Nimelt kell 9.00 kaob meie tubadest wifi levi ning tagasi saame selle alati peale viite õhtul. Töötav see meetod igaljuhul suurepäraselt.

Kogu õppeprogrammi kestuseks on aga kaheksa nädalat, millest kaks nädalat veedame õppereisil naaberosariiki Karnatakaasse ehk täpsemalt siis Bangalore'i ja Mysore'i. Sealjuures reis sinna toimub

rongiga ning saame kohe praktikas näha ka seda kuidas osaliselt raudteeturism toimib.

Klassivälise tegevusena pakuti meile instituu-di poolt 10-päevast joogakursust, millest ma igaljuhul osa võtsin, sest kus siis veel joogat õppida kui mitte Indias, jooga sünnimaal.

Ainus raske moment asja juures oli see, et joogatunnid algasid hommikul kell 7. Praeguseks ma oma keha joogide kombel kõveraks keerata küll ei suuda, aga sõrmedega kasulikke mudrasid (sümboolne ja rituaalne käte ning sõrmede asendid, millel on erinevad energeetilised mõjud inimese kehale) praktiseerin küll.

Ülejäänud klassivälise tegevus hõlmab peamiselt vaatamisväärsuseid ja kohaliku eluolu uurimist, millest esimese peatükina läbisime tingimise kursuse. Juba sissejuhatavalt kursusel räägiti meile üsna kujundlikult, et turgudel, tuktukki tänavalt võttes või muid teenuseid ostes tuleb ca pool hinnast alla kaubelda (ostukeskused ja muud ametlikud teenusepakkujad siiski välja arvatud).

Tingimine on alati väga meeltülendav või vahel ka –alandav tegevus, sest mitte kõik tuktuki-juhid ja kaupmehed ei taha aru saada, et valge nahk ei olegi võrdne hiiglasliku rahakotiga.

Oleme hakanud isegi kihla vedama selle peale, et kelle käest kõrgeimat hinda küsitakse – kas eestlase, venelase, leeduka, tšiili või bolliivlase käest. Reaalsus näitab, et vahet pole ehk kui oled „foreigner“ (väljamaalane), hind tõuseb ikka mis mühiseb.

India-muljete jagamiselõpetanjärgmiseslehenumb-ris...

Hyderabadist,
Liina Käär

Laupäeval, 2. märtsil Manija saarekeskuses KIHNU PÄEV

Kell 13-16.30 KIHNU TANTSUDE ÕPITUBA

Sammud näitavad ette ja aitavad meelde jätta
Järsumäe Raina ja Reena,
keda pillimänguga toetab Vana-Jüri Egert.

Kell 20 samas 5. kihnlaste ja manijalaste kokkusaamine

Külla tulevad ja oma tegemisi tutvustavad
SA Kihnu Kultuuriruum ja Kihnu Mereselts.

SIMMANIL

saab jalga keerutada **Egerti ja Heiko**
pillimängu saatel.

**OOTAME KÕIKI
OSALEMA!**

MTÜ

Tõstamaa Manilaste Eest

Päeva toimumist toetab
Kohaliku Omaalgatuse Programm

13. aprillil kell 12-15
Tõstamaa Rahvamajas
KIRBUTURG
Müügikohtade registreeri-
mine iga päev alates kell 16
tel. 53 502 136 Liis
Jälgi reklaami!

KIITUS

Avaldame kiitust Pootsi sauna perenaisele, alati lahkele ja sõbralikule **Helgi Petersile**, kes alati võimaldab meil sauna sobival aja kasutada.

Aitäh puhta ja sooja sauna eest!

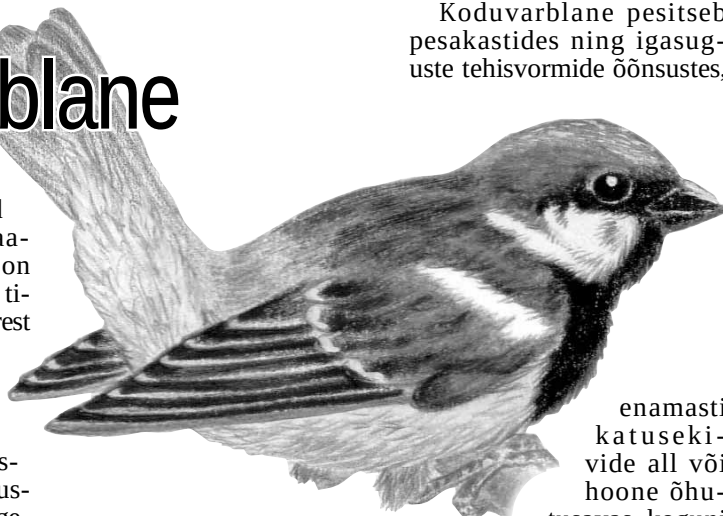
Saunalised Tõstamaalt

Jätkub kunstnik Reet Rea - Smyth linnusari. Juba mõnda aega elab Reet Tõstamaal, vaata lisaks www.ReetRea.com

Koduvarblane

Koduvarblane on kõigile hästi tuntud lind, linnade ja maa-asulate elanik. Isaslinnul on must manisk, iseloomulik tinahall pealagi ja silma juurest kuklani ulatuv maksapruun triip.

Emaslinnu pea on ühtlaselt pruunikashall ja keha ebamääraselt hallikasuuge. Isaslinn sulgib augustis-oktoobris pruunikasuugemasse sulestikku, milles musta pugulaiku varjavad heledad suleäärised ning lagipea hall ja maksapruun värvus omandavad ruuge varjundi, suleäärise kuludes on aga linna värvus eredaime suvehakul. koduvarblase hääletsus on üksluine säutsuv või silpsuv "tsilt", "vülp" või "tsirp", mis suurtes parvedes kõlab kõrvulukustavalt.

Kohanemisvõimelt ja leidlikkuselt on koduvarblane ületamatu. Elades ainult inimasulates ei usalda ta ometi inimest üldsegi. Olles aasta läbi käratsevate seltsingutena koos põldvarblase ja kodutuviga, on koduvarblane nende seas väga vilgas ja liikuv, sageli jultunud ja riikaski. Territooriumi kaitsmisele, laulule ja rändele ta eriti en-

ergiat ja aega ei kuluta, sest inimese käest saab pidevalt midagi süüa.

Koduvarblane pesitseb pesakastides ning igasuguste tehismormide õõnsustes,

enamasti katusekivide all või hoone õhutusavas, koguni valge-toonekure pesa okste vahel ja mujal, kuid võib ehitada ka puu otsa või põõsale suure katusega meisterliku avaspea, mille sissepääsuava asub küljel. Õõnsuses olev pesa on kogukas ja kohev, jätab lohaka mulje ning koosneb peamiselt õlekõrttest, takust, karvadest ja sulgedest. Seda ehitavad mõlemad vanalin-

nud. Kord omaksvõetud pesakohale on koduvarblased tavaliselt truud kogu eluaja. Pesakoha vahetust on täheldatud ainult neil varblastel, kes pesitsusperioodi lõpul on oma kaaslase kaotanud ja vanas kohas enam partnerit ei leia. Ka paarid jäävad aastast aastasse samaks.

Aprillist augustini on varblastel tihti kolm pesakonda. Emaslinn muneb 4-7 valkjat tumehallide ja pruunikate tähnidega muna. Mune hauvad mõlemad pesitsuskaaslased kokku 11-14 päeva. Pojad on pesahoidjad ja lahkuvad pesast kahenädalastena. Toiduks on terad ja umbrohuseemned, putukad ja tõugud, leib ja toidujäätmed.

Suve teisel poolel kogunevad vana- ja noorlinnud ühisteks salkadeks ja tegutsevad toidukülluse korral kodupaiga lähimas ümbruses. Kohendatud pesi kasutatakse sel ajal ööbimispaigana. Mõned üksikud koduvarblased vahetavad sügisel asupaika ja võivad sel ajal üsna kaugele rännata.

Koduvarblane looduskaitse all ei ole.

Roherähn

Roherähn on hall-rähnist veidi suurem, suur-kirjurähnist aga koguni poole suurem lind. Lähedalt saab teda määrata kergesti pea iseloomuliku mustri järgi. Nii emas kui isaslinnul on must mask ja punane pealagi, mis ulatub kuklasse välja. Lisaks on isaslinnul veel põsel ka punane laik.

Roherähnil on ka rähnidele omane suur ja väga tugev nokk. Tema ülalpool ja tiivad on ilusad kollakas-oliivrohelist, päänipuala erekollane, alapool helehall ning tiibade hoosuled kaunid mustad valgetäpilised.

Lennuhääletsus on kimevalt kilav "kjü-gü-gük" ning valjut territooriumihüüdu "kü-kü-klüi-klüi-klüi" kuuleb peamiselt koidikul ja muusträhni omaga võrreldes on see kilavam või ilkuvam. Roherähn

trummeldab harva ja siis ka nõrgalt ja ebaühtlaselt. Roherähni nimi vanarahva keeles on meltsas ning see on eriti levinud Lõuna-Eestis, sest liivi keeles tähendabki "mõltsi"

rohelist.

Roherähni meeldib elada leht- ja segametsades, puistesedel ja kultuurmaastikuga ümbritsetud lehtpuusaludes. Talle meeldivad lagedad alad vahelduvalt metsatukkadega, kus leiduks erialisi puid. Eelistatud on lehtpuude valdavusega puistud, salupuisniidud ja suured pargid. Roherähn väldib aga suuri okasmetsi ja kuivi männikuid.

Lendamine on tal rähnidele omaselt osav ja kiire. Eestis on roherähn oma levila põhjapiiril, meist

Lõuna pool elutseb ta terves Euroopas, Vahemeremaades ja Kaukaasias.

Toitu otsib nii maapinnal kui puu otsas, kus ta ka puutüvesid kahjuritest puhastab

- seega on roherähn kasulik metsasanitar. Tema lemmiktoit on sipelgad, keda võib süüa väga suurtes kogustes. Roherähn lendab maapinnale ning uuristab sipelganukke otsides sipelgapesadesse sügavad käigud. Tema põhitoiduks ongi sipelgad ja ta urgitseb nad isegi sügava lume alt välja, kui kõht tühi on.

Pesaõõnsuse raiuvad roherähnid lehtpuu tüvesse, enamasti kasutavad nad selleks haaba.

Pesitsemisajal kõlab pidevalt roherähni vali hüüd, mida teevad nii isas kui ka emaslinn. Mõlemad linnud ehitavad pesa koos ja selle vooderdusena kasutatakse vaid saepuru. Maikuus muneb emaslinn 5-9 muna. Haavad mõlemad vanemad võrdsest kokku umbes 14 päeva. Pojad väljuvad pesast kolme nädala pärast juuni lõpul, aga tihti ei oska nad siis veel lennata.

Roherähn on Eestis looduskaitse all.

Uued raamatud Tõstamaa raamatukogus:

I. Maasik (Onu Bella) „Dekameron“
 D. Lovel „Ei mingeid illusioone“
 J. Salumäe „Jane Salumäe: agulist maailmaareenile“
 L. Uustulnd „Kapten Toivo Ninnase üheksa lainet“
 R. K. Massie „Katariina Suur: naise portree“
 C. Cleave „Kiri Osamale“
 S. Korp „Kirjad Siberist“
 L. Teegardin „Kuu vaatam pealt“
 K. Fossum „Ma näen pimedas“
 K. Valdstein-Timmer „Naistekas: lood elust enesest“
 W. Smith „Need, kes keset mererohtu“
 H. Kaljund „Printsessi mõrv Koluvere lossis“
 T. Kõhukna „Rännud ajas ja ilmsi“
 H. Karm „Saame kokku pühapäeval“
 A. Kõo „Salamees“
 N. Roberts „Tantsib vilepillipuhuja kannul“
 H. R. Myers „Tema elu suurim üllatus“
 V. Sorokin „Tuisk“
 A. Uustulnd „Tuulte tallermaa. V“
 M. Banks „Ununenud kallima küttes“
 Contra „Urvaplaaster“
 S. Stacey „Vaieldamatult sinu“
 T. Normann „Vastu tahtmist võõral maal“
 „Ärge pange mulle sõnu suhu“
 G. Heyer „Arabella“
 M. Soonik „Armuvallus“
 A. Ahing „Eestlanna Pariisis“
 E. S. Gardner „Eksinud elumehe juhtum“
 Chalice „100% Chalice“
 A. Takking „Elu keeristultes“
 H. Rice „Jõuluseiklus“
 S. Brown „Karm tüüp“
 M. Mutt „Kooparahvas läheb ajalukku“
 J. Voolaid „Kullmäe lood“
 R. Seppo „Malabari lesk“
 J. Theorin „Minevikuvarjud“
 E. Bernhardt „Minu Bangkok“
 J. Tamm „Minu Keenia“
 R. Raud „Rekonstruksioon“
 A. Must „Siber ja Eesti“
 R. Hammond „Või tundub vaid mulle nii?“
 J. Patterson „Võlur ja nõid“
 A. Harrik „Õnnistatud needus“
 M. Saksatamm „Tädi hakkab tuuleloheks“
 K. Saar „Keteriin salaaias“
 K. Look „Leemuripoeg Ville teeb sääred“
 A. Reinla „Lumeelevant“
 K. E. Sööt „Roti pulmad“
 T. Seli „Rõõmus Miia“
 J. Laende „Ullipi seiklused“
 T. Leifsson „Vanaema Huldi raamatukogu“
 „Eesti unejuttude ja -salmide kuldraamat“
 E. Petrone „Anna hambad“
 S. Laidla „Maratonikassid“
 M. Pinn „Elekter päikesest ja tuulest“
 R. Subi „Villapallist villapildini“
 J. Roos, L. Luhamäe „Villast lõngani“
 „Kodused hoidused. Olustvere hoidustemess“
 „Kuldaväärt kudumid“
 „Põrgulikud lõpuõhtud“

Vokiratas tutvustas Tõstamaa pärandid

9. veebruaril sai Rääma folklooripeol Pärnus Nooruse majas kokku mitusada pärimuskultuuri huvilist.

Oma esivanemate pärandid tuli laulu, tantsu ja pillimänguga tutvustama 23 folkloorirühma Lääne-, Pärnu-, Viljandi- ja Raplamaalt.

Tänavune pidu oli ühendatud Rahvusvahelise Folkloorifestivali „Baltica“ eelvooriga. See oli korraldatud ka ühtlasi õppe eesmärgil, sest Eesti Folkloorinõukogu läbi folkloorimeistritest žüriiliik-

mete andis suunavaid hinnanguid ja näpunäiteid eheda esitluse kohta.

Tõstamaa folkloorirühm Vokiratas on oma põhitegevuseks valinud just kodukoha pärimuse otsimise, õppimise ja tutvustamise. Panime oma kava kohta antud õpetussõnad kõrva taha ja saime juurde head indu.

Tõstamaal on palju regilaulu, laulumänge ja pillilugusid, mis on väärt uurimist, kogumist ja tutvustamist. Seega tegemist meil jätkub.

Õnnela

Ka sel aastal on **Sillametsa talus** saadaval aiapidajale vajalikku kaupa:
KASVUTURVAS, VÄETISED, KILE, KATTELOOR jne.

Kasvamas on suures valikus
LILLI ja KÖÖGIVILJATAIMI.
 Ootamas on palju uut ja huvitavat.

Info tel 528 0086
www.sillametsa.eu

**Neljapäeval, 14. märtsil
 kell 15.00 toimub
 Manija saarekeskuses
 saare üldkogu**

Veebruarikuu juubilarid

ELFRIDE-ARMILDE UDU 91

ADELE KÜTT 87

LIIVIA TÕNISSON 83

VILMA PÄRNAPUU 83

AINO KOSENKRANIUS 82

HELGI SALUMETS 81

EDUARD ALUMETS 79

LIIVI KASEMETS 79

AIN TILK 76

KALJU PETERS 73

TIIA SCHÄR 73

LUULE HALJAS 72

ARNE NURM 71

AILI-MAARJA ALUMETS 71

EVALD LEAS 71

ARNE VESIK 71

ANNE OJAKALLAS 65

ARNO SUTT 65

XVII Tõstamaa valla laste ja noorte solistide konkurss

**15. märtsil
kell 12**

**Tõstamaa
rahvamajas**

Tule kaasa elama!

Ootame kõiki 16. märtsil kell 19 TÕSTAMAA RAHVAMAJA 25. SÜNNIPÄEVALE!

Vaatame koos dok. filmi "Maarahva kultuur" (1992, Tõstamaa)
Väljapanek lapitöödest!

Sünnipäevakook ja sünnipäevajook!

Meeleolu loovad isetegevuslased!

Tantsuks mängib ansambel Manija Poisid

Annetuskast õhtu hüvanguks on avatud!